

Elementi elektronike

29.06.2018.

Ispit traje 3 sata. Studenti koji su položili kolokvijum rade zadatke 4-8 u trajanju od 2 sata. Na ispitu je dozvoljeno korišćenje samo pribora za pisanje i neprogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje ispita tokom prvog sata. Nije dozvoljeno iznošenje zadatka do kraja ispita. Svaki zadatak početi na novoj strani. Napraviti razmak između tačaka i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke za zadatku koji nije raden u odgovarajući kvadratič upisati X. Ako je položen kolokvijum na naslovnoj strani u kvadratiće za zadatke 1-4 upisati KOLOKVIJUM. Za prolaz je potrebno 51 poen uz uslov da se na zadacima označenim sa * (teorija) dobije više od 11 poena, odnosno više od 6 poena za studente koji polažu samo finalni ispit.

1.* (8 poena)

a) (4p) Nacrtati strujno kolo za snimanje strujno-naponske karakteristike diode. Grafički predstaviti strujno-naponsku karakteristiku diode i nacrtetu označiti karakteristične vrednosti napona i struje.

b) (4p) Nacrtati električnu šemu dvostranog (punotalasnog) usmeraća sa transformatorom sa srednjim izvodom. Pomoću vremenskih dijagrama predstaviti rad usmeraća. Smatrati da je napon provodne diode konstantan i da iznosi V_D .

Ako je maksimalna vrednost napona na sekundaru transformatora V_s odrediti maksimalnu vrednost napona inverzne polarizacije dioda.

2.* (6 poena)

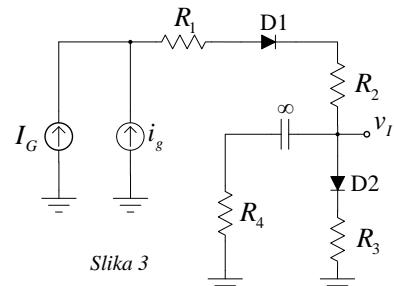
a) (2p) Nacrtati model bipolarnog tranzistora za velike signale u koji je ukljucena izlazna otpornost r_{ce} .

b) (2p) Izvesti izraz za izlaznu otpornost r_{ce} .

c) (2p) Navesti šta se podrazumeva pod Early-evim efektom.

3. (13 poena) Odrediti ukupni napon na izlazu v_I kola čija je električna šema data na slici 3.

Poznato je $R_I = 80 \Omega$, $R_2 = 20 \Omega$, $R_3 = 100 \Omega$, $R_4 = 50 \Omega$, $I_G = 10 \text{ mA}$, $i_g = I_g \sin(\omega t)$, $I_g = 10 \text{ mA}$, $V_D = 0.7 \text{ V}$, $V_T = 25 \text{ mV}$.

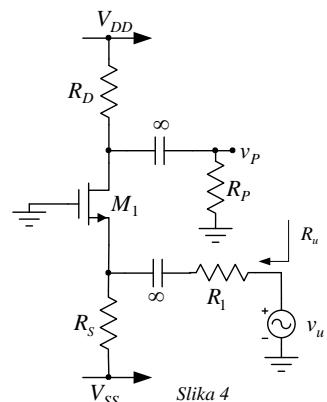

Slika 3

4. (13 poena) Na slici 4 prikazan je pojačavač sa MOSFET tranzistorom u konfiguraciji sa zajedničkim gejtom. Parametri tranzistora su: $V_T = 1 \text{ V}$, $k_n = 3 \text{ mA/V}^2$ i $\lambda \rightarrow 0$, dok je: $V_{DD} = -V_{SS} = 5 \text{ V}$, $R_I = 50 \Omega$, $R_D = 1 \text{ k}\Omega$, $R_S = 2 \text{ k}\Omega$ i $R_P = 30 \text{ k}\Omega$.

a) (9p) Nacrtati ekvivalentnu šemu pojačavača sa slike 4 za male signale i izvesti izraze za naponsko pojačanje pojačavača $A_v = v_p / v_u$ i ulaznu otpornost R_u .

b) (4p) Odrediti vrednosti naponskog pojačanja i ulazne otpornosti posmatranog pojačavača.

Slika 4

5. * (12 poena)

a) (4p) Nacrtati električnu šemu NMOS logičkog inverторa sa otpornim opterećenjem.

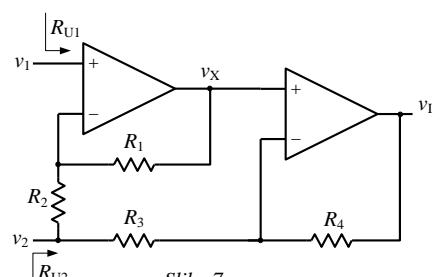
b) (4p) Nacrtati statičku karakteristiku prenosa kola iz tečke (a) ovog zadatka. Na crtežu označiti karakteristične veličine i navesti režime rada tranzistora u karakterističnim oblastima rada.

c) (4p) Izvesti izraz za maksimalnu vrednost logičke nule na ulazu posmatranog logičkog kola.

6. * (7 poena)

a) (4p) Nacrtati električnu šemu master-slejv flipflop-a koji je realizovan korišćenjem SR lečeva sa signalom dozvole.

b) (3p) Rad kola iz tačke (a) ovog zadatka ilustrovati pomoću talasnih oblika signala. Talasne oblike signala na ulazu definisite sami, na dijagramima označite svaki signal i sve dijagrame crtati jedan ispod drugog.

Slika 7

7. (14 poena)

Odrediti izraze za karakteristiku prenosa $v_1 = f(v_1, v_2)$ i ulazne otpornosti R_{U1} i R_{U2} kola sa slike 7. Smatrati da su operacioni pojačavači idealni.

8. (15 poena) Funkcija Y je zadata izrazom $Y = \bar{A}\bar{B}CD + AB\bar{C} + BC + A\bar{B}CD$.

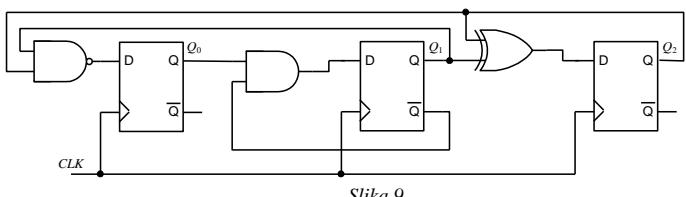
Realizovati funkciju Y korišćenjem:

a) (7p) Minimalnog broja osnovnih logičkih kola;

b) (4p) Korišćenjem samo dvoulaznih NI logičkih kola;

c) (4p) Korišćenjem multipleksera 4 u 1 i osnovnih dvoulaznih logičkih kola.

9. (12 poena) Pomoću vremenskih dijagrama signala na izlazima svih flipflopova ilustrovati rad brojača sa slike 9. Odrediti modu brojanja ovog brojača. Smatrati da su flipflopovi u početnom trenutku resetovani.

Slika 9.